

EXPOSICIÓ ITINERANT: "OBJECTIU GAVARRÉS"

1. Presentació del Consorci de les Gavarres i de l'Espai d'Interès Natural

El Consorci de les Gavarres, creat l'any 1998 per gestionar l'espai d'interès natural del massís de les Gavarres, té com a objectius principals la protecció, millora i restauració del patrimoni del massís, afavorir el desenvolupament local i l'aprofitament sostenible dels recursos, l'ordenació dels usos de lleure i el foment de l'educació ambiental i la recerca. És un consorci d'administracions integrat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, els consells comarcals del Baix Empordà i del Gironès i dinou ajuntaments amb territori dins l'Espai d'Interès Natural de les Gavarres: la Bisbal d'Empordà, Calonge, Cassà de la Selva, Castell-Platja d'Aro, Celrà, Cruïlles-Monells-Sant Sadurní de l'Heura, Girona, Juià, Llagostera, Llambilles, Madremanya, Mont-ras, Palafrugell, Palamós, Quart, Sant Martí Vell, Santa Cristina d'Aro, Torrent i Vall-llobrega.

El Massís de les Gavarres constitueix l'extrem septentrional de la Serralada Litoral, juntament amb les muntanyes de Begur. Aquest massís de reconeguts valors científics, ecològics, paisatgístics, culturals i socials va ser declarat Espai d'Interès Natural (EIN) el desembre de 1992.

Les Gavarres són unes muntanyes molt antigues, de l'era paleozoica, formades bàsicament per esquistos i pissarres (anomenats localment llècols) que cap al sud es troben en contacte amb el granit litoral, mentre les calcàries apareixen localitzades a l'extrem nord-occidental. La situació i orientació, de nord-oest a sud-est, així com els diferents tipus de substrat, confereixen a aquest massís un notable grau de diversitat, malgrat la suavitat del seu relleu. El cim més enlairat, el Puig de la Gavarra, té 532 metres d'altitud, seguit del Puig d'Arques amb 527 metres.

Al massís de les Gavarres es localitzen les suredes i els boscos de pinastre (*Pinus pinaster*) més importants del territori català. El paisatge predominant és configurat per les brolles de brucs i estepes amb un estrat arborel d'alzines sureres (*Quercus suber*) i pins (*Pinus pinea*, *P. pinaster* i *P. halepensis*), i amb abundància d'arboç (*Arbutus unedo*). La vegetació de les fondalades i obacs humits, més pròpia d'ambients eurosiberians, amb boscos com les vernedes, avellanoses o les castanyedes, així com alguna roureda de roure martinenc (*Quercus pubescens*), contrasta amb la resta del territori predominantment mediterrani. L'alzinar ocupa poca extensió a les Gavarres, tot i que en altre temps cobria bona part del massís; actualment és ben representat sobre els sòls calcaris, ja que el suro defuig aquest tipus de substrat. La presència i abundància d'espècies termòfiles i típicament mediterrànies, com ara l'estepa crespia (*Cistus crispus*), rares a la resta del país, determina la singularitat florística d'aquest espai. A les Gavarres figuren com a espècies protegides l'estepa ladanífera (*Cistus ladanifer*), la ginesta linifòlia (*Genista linifolia*), l'escriuidor (*Adenocarpus telonenis*) i l'espunyidella (*Galium scabrum*).

Les Gavarres compten amb una interessant diversitat faunística, tot i que amb un clar predomini de les espècies forestals. Entre la fauna vertebrada, el grup més estudiat i abundant és el de les aus: s'hi han observat més de 100 espècies. En relació a d'altres vertebrats, cal destacar la presència de 14 espècies de ratpenats, tots ells protegits i algun bastant rar com el ratpenat de peus grans (*Myotis capaccinii*). Altres mamífers presents als boscos del massís són el gat mesquer (*Genetta genetta*), la fagina (*Martes foina*), el toixó (*Meles meles*), la mostela (*Mustela nivalis*), l'esquirol (*Sciurus vulgaris*), la rata cellarda (*Ellomys quercinus*), el senglar (*Sus scrofa*) i el cabirol (*Capreolus capreolus*).

Als cursos fluvials i ambients aquàtics acullen nombrosos invertebrats i un total de 11 espècies d'amfibis. A més, s'hi troben 4 espècies de peixos autòctons: l'anguila (*Anguilla anguilla*), el barb de muntanya (*Barbus meridionalis*), la bagra (*Leuciscus cephalus*) i l'espínol (*Gasterosteus aculeatus*), aquest darrer en regressió i catalogat com a espècie en perill d'extinció a la península Ibèrica. Pel que fa als rèptils, a les Gavarres s'hi han observat 18 espècies.

Els invertebrats són un grup ben representat a les Gavarres, tot i que poc estudiat. Destaca la presència de 5 insectes protegits per la legislació europea: dues libèl·lules (*Coenagrion mercuriale* i *Oxygastra curtisii*), la papallona del lligabosc (*Euphydryas aurinia*), i dos escarabats, l'escanyapolls (*Lucanus cervus*) i el banyarriquer del roure (*Cerambyx cerdo*). Cal dir però que la papallona diürna més espectacular i abundant a les Gavarres és la papallona de l'arboç (*Charaxes jasius*).

El patrimoni cultural de les Gavarres és també ric i divers. Entre les restes arqueològiques més rellevants figuren més de 40 monuments funeraris, megàlits, que daten del 5000 al 2200 aC. També hi trobem poblats ibers, restes d'esglésies preromàniques, castells, masos i molins medievals. El patrimoni religiós compta amb ermites, esglésies i monestirs. Destaquen les antigues parròquies medievals, com Sant Cebrià de Lledó, Sant Cebrià dels Alls, Santa Pellaia o Sant Mateu del Montnegre, amb les esglésies al voltant de les quals s'organitzaven els masos.

A més, el massís té un gran interès etnològic, tal com evidencien les nombroses feixes, pous de glaç, masies, forns d'obra, molins, camins o fonts que trobem a cada pas.

Els boscos de les Gavarres abastien de matèries primeres activitats tan diverses com la cuita de rajols, calç i carbó, i la indústria del suro. A partir del segle XVIII l'activitat surera va esdevenir la més important al massís i, al seu entorn, més d'un miler de fàbriques dedicades a la transformació d'aquest material iniciaren la seva activitat. Després de la Primera Guerra Mundial el sector surer va patir una important regressió, procés que ha continuat fins als nostres dies.

2. Objectius

2.1. Objectius generals

Entre les competències del Consorci de les Gavarres figura la d'organitzar activitats recreatives i educatives que tinguin com a finalitat divulgar els valors patrimonials i naturals del massís de les Gavarres. Per aquest motiu l'objectiu general d'aquesta exposició s'emmarca en els objectius generals que el Consorci va definir en la seva carta programàtica, i que són els següents:

- La protecció, restauració i millora del patrimoni natural i cultural de les Gavarres.
- Desenvolupament local que millori les condicions de vida de la població vinculada al massís, basat entre d'altres en l'aprofitament sostenible dels recursos naturals.
- L'ordenació dels usos de lleure.
- El foment de l'educació ambiental i la recerca científica.

2.2. Objectius específics

Els objectius de l'exposició són els següents:

- Divulgar els valors de l'espai d'interès natural de les Gavarres com a mostra d'ambient mediterrani
- Apropar, mitjançant imatges de gran valor estètic, diferents indrets i elements de les Gavarres a la població, de totes les edats i procedència
- Engrescar els visitants de l'exposició a apropar-se a les Gavarres per conèixer de prop la singularitat d'aquest espai
- Mostrar la tasca de gestió i conservació que el Consorci de les Gavarres duu a terme en l'àmbit de l'espai natural que gestiona
- Conscienciar la població de la importància de conservar el massís, i motivar la reflexió a l'entorn de cercar fins i tot altres figures de protecció més ferma per vetllar pels seus valors, tant naturals com patrimonials.

3. Descripció de l'exposició: Objectiu Gavarres

L'exposició Objectiu Gavarres compta amb imatges organitzades en sis blocs temàtics que reflecteixen els valors naturals, paisatgístics i patrimonials de l'espai d'interès natural del massís de les Gavarres. L'objectiu és promoure els valors de l'espai i donar a conèixer la seva singularitat, així com la gestió que duu a terme el Consorci de les Gavarres, crear sinèrgies amb els municipis que integren el Consorci i engrescar els visitants a conèixer de prop aquests paratges.

Oriol Alamany és un reconegut fotògraf freelance que ha viatjat per indrets diversos de tota la geografia catalana i planetària, captant amb la seva càmera tant el món natural com el patrimoni cultural. Fruit d'aquest treball ha publicat diversos llibres, com "*Fotografiar la naturalesa. Una guia para hacer las mejores fotografías*", "*Viajar con tu cámara. Consejos prácticos sobre la fotografía de viajes*" o "*La pell de Catalunya. Un viatge fotogràfic per la nostra geografia*".

La documentació i selecció dels textos ha anat a càrrec de la Càtedra M. Àngels Anglada de la Universitat de Girona. L'equip d'aquesta càtedra, sota la direcció de Mariàngela Vilallonga, ha dut a terme diversos treballs i col·laboracions per divulgar textos de la narrativa catalana del segle XX, entre els que destaca l'itinerari literari Rodoreda-Romanyà de la Selva, en l'àmbit de les Gavarres.

L'exposició consta dels següents components:

- **44 imatges** fotogràfiques de gran format muntades sobre suport rígid, laminamarc de 1 cm de gruix. Les dimensions de les imatges varien segons la disposició (vertical, 75 cm alt per 50 cm de llarg, o horitzontal, 50 cm llarg per 75 cm d'alt). El sistema de muntatge haurà de ser amb ganxos encaixats en els dos forats de cada plafó, **sense perforar-los** ni ocasionar cap perjudici.
- Cada imatge va acompanyada del corresponent **peu de foto autoadhesiu**, amb suport de cartró-pluma (mides: 16 cm llargada X 5 cm alt).
- **1 plafó introductor per a cada bloc temàtic** amb textos literaris, autoadhesiu i muntat sobre cartró-pluma, i **un plafó introductor de l'exposició**, muntat amb al mateix sistema
- **1 plotter descriptiu de l'exposició**, de 200 cm alt X 85 cm ample, muntat sobre estructura roll-up (inclosa). Aquesta estructura es pot muntar en qualsevol espai, no requereix de paret ni plafó.
- **Llibre de visites de l'exposició**, on els visitants poden deixar les seves impressions, amb un faristol com a suport.
- **Mapa de les Gavarres** (opcional).

Les dimensions dels components de la exposició distribuïts per blocs temàtics són les següents:

Bloc temàtic	Nº imatges	Dimensions per imatges	Dimensions totals per bloc	Espai recomanat*
INTRODUCCIÓ	1 plafó introductor	1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 70 cm Alçada: 50 cm	Llargada: 75 cm Alçada: 50 cm
PANORÀMIQUES	6 imatges 1 plafó introductor	6 X 100 cm d'amplada per 33 cm d'alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 670 cm Alçada: 50 cm	Llargada: 700 cm Alçada: 50 cm
PAISATGES	6 imatges 1 plafó introductor	4 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 2 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 470 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 500 cm Alçada: 75 cm
PATRIMONI I	8 imatges 1 plafó introductor	5 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 3 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 545 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 600 cm Alçada: 75 cm
PATRIMONI II	3 imatges 1 plafó introductor	2 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 1 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 245 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 280 cm Alçada: 75 cm
VEGETACIÓ	9 imatges 1 plafó introductor	8 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 1 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 545 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 600 cm Alçada: 75 cm
PEIXOS I RIBERES	7 imatges 1 plafó introductor	5 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 2 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 470 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 520 cm Alçada: 75 cm
SURO I	2 imatges 1 plafó introductor	2 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 220 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 235 cm Alçada: 75 cm
SURO II	3 imatges 1 plafó introductor	2 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 1 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 1 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 245 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 265 cm Alçada: 50 cm
TOTAL	44 Imatges 9 Plafons introductoris	24 X 50 cm d'ample per 75 cm alt 14 X 75 cm d'ample per 50 cm alt 6 X 100 cm d'ample per 33 cm d'alt 9 X 70 d'amplada i 50 cm d'alt	Llargada: 3550 cm Alçada: 75 cm	Llargada: 3800 cm Alçada: 75 cm

Cal tenir en compte que l'espai recomanat està calculat de manera que quedi un espai aproximat de 5 cm amb el plafó introductor i també entre les imatges per poder-les gaudir. Si no hi ha prou espai es poden fer composicions de format i mida diferent, adequant-se a la sala però permetent la bona observació de les imatges (ni massa amunt ni massa avall). El plotter introductor i el mapa no estan comptabilitzats en l'espai total, doncs són estructures autònomes que es poden ubicar fàcilment en l'espai. Els peus de fotografia es poden ubicar al voltant de la imatge, en la posició que permeti l'espai.

4. Destinataris de l'exposició

L'exposició va destinada al públic en general, de totes les edats i procedències, i especialment a la població local. La idea és apropar el massís de les Gavarres a les persones que no el coneixen, i per a aquells que en tenen coneixement, donar un punt de vista diferent d'aquest espai, mitjançant imatges amb llum o enquadraments originals.

Consorci de les Gavarres

SOL·LICITUD DE PRÉSTEC: EXPOSICIÓ "OBJECTIU GAVARRES"

CONDICIONS GENERALS DE PRÉSTEC DE L'EXPOSICIÓ

- El Consorci de les Gavarres cedeix l'exposició de manera totalment gratuïta.
- Per saber el calendari i la disponibilitat de l'exposició podeu posar-vos en contacte amb el Consorci de les Gavarres.
- El transport, muntatge i desmuntatge de l'exposició corre a càrrec del sol·licitant.
- Durant el transport de l'exposició caldrà tenir especial cura amb l'emalatge i amb els plafons de l'exposició. És molt important aquest aspecte per garantir que l'exposició es pugui mantenir en perfecte estat.
- Els plafons no es poden mullar ni es pot fregar la seva superfície. El Consorci facilitarà els productes de neteja adients.
- En cas de pèrdua o deteriorament del material, l'entitat o persona responsable es compromet a cobrir les despeses de reposició del material danyat.
- Així mateix, l'ens sol·licitant es compromet a donar la publicitat adient a l'exposició, mitjançant rètols, notes de premsa, activitats paral·leles, etc. En tota la publicitat apareixeran els logotips del Consorci de les Gavarres, el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i el de la Càtedra M. Àngels Anglada. El Consorci facilitarà aquests logotips.

SOL·LICITUD DE PRÉSTEC DE L'EXPOSICIÓ

NOM DE L'ENTITAT SOL·LICITANT
 RESPONSABLE DEL PRÉSTEC
 ADREÇA.....
 MUNICIPI..... CODI POSTAL.....
 PROVÍNCIA..... TELÈFON FAX.....
 E-mail:

DURADA DEL PRÉSTEC

EI SOL·LICITANT DISPOSARÀ DE L'EXPOSICIÓ DES DEL DIA DE RECOLLIDA (data)
 FINS AL DIA..... EN QUE ES RETORNARÀ EL MATERIAL AL CONSORCI

CARACTERÍSTIQUES DE LA SALA D'EXPOSICIONS (indicar mesures de la sala, els plafons que hi caben, el sistema de muntatge.....)

NOM DE LA SALA D'EXPOSICIONS:
 ADREÇA DE LA SALA D'EXPOSICIONS:
 DATA I HORA D'INAUGURACIÓ:
 DATA FINAL D'EXPOSICIÓ:
 MIDES DE LA SALA:.....
 SISTEMA DE FIXACIÓ I MUNTATGE (plafons mòbils, rails, fixes a la paret.....):.....

MÒDULS SOL·LICITATS:

- PANORÀMIQUES: 6 plafons de 100 cm d'amplada per 33 cm d'alt
- PAISATGES: 6 plafons, dels quals quatre de 75 cm d'ample per 50 cm alt i dos de 50 cm d'ample per 75 cm alt
- PATRIMONI I: 8 plafons, dels quals cinc de 50 cm d'ample per 75 cm alt i tres de 75 cm d'ample per 50 cm alt
- PATRIMONI II: 3 plafons, dels quals dos de 50 cm d'ample per 75 cm alt i un de 75 cm d'ample per 50 cm alt
- VEGETACIÓ: 9 plafons, dels quals vuit de 50 cm d'ample per 75 cm alt i un de 75 cm d'ample per 50 cm alt
- PEIXOS I RIBERES: 7 plafons, dels quals cinc de 75 cm d'ample per 50 cm alt i dos de 50 cm d'ample per 75 cm alt
- SURO I: 2 plafons de 75 cm d'ample per 50 cm alt
- SURO II: 3 plafons, un de 75 cm d'ample per 50 cm alt i dos de 50 cm alt i dos de 50 cm d'ample per 75 cm alt

El centre o entitat sol·licitant es fa responsable que l'exposició es retorni en la data acordada a la seu del Consorci i en les mateixes condicions en què es va cedir. El sotsignant coneix i accepta les condicions de préstec aquí exposades.

Signatura i segell del sol·licitant

Signatura del representat del Consorci

**Abans d'omplir la sol·licitud poseu-vos en contacte amb el Consorci de les Gavarres per veure la disponibilitat de calendari.
 Preguem retorneu una còpia signada a: Consorci de les Gavarres. Finca Camps i Armet s/n. 17121 Monells.
 Tel: 972 64 36 95. Fax: 972 63 08 77. E-mail: consorci@gavarres.cat**